

WWF Ελλάς

Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα

Τηλ: 210 3314893

Φαξ: 210 3247578

Name: g.chasiotis@wwf.gr

www.wwf.gr

Προς: Ειδική Γραμματεία Υδάτων

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Μ. Ιατρίδου 2 & Λεωφ. Κηφισίας 124, 115 26 Αθήνα

Τηλ.: 210 6931265, 210 6931310

Fax: 210 6994357

Email: info.egy@prv.ypeka.gr

Υπόψη:

(α) κ. Ι. Γκανούλη, Ειδικού Γραμματέα Υδάτων

(β) κας Μ. Παπανίκα, Υπεύθυνης Επικοινωνίας

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2016

Αρ. πρωτ. (WWF) 134/2016

Αξιότιμε/η κύριε/α,

Με την παρούσα επιστολή, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις απόψεις μας για την τρέχουσα διαδικασία 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των Ποταμών της Χώρας,¹ όπως προβλέπεται στην Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (Ο.Π.Υ.), και την εθνική νομοθεσία.

Σχετικά με την ακολουθητέα διαδικασία, το «χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα εργασιών για την εκπόνηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης κατάστασης των ληπτέων μέτρων διαβουλεύσεων» δεν έχει τεθεί στην διάθεση του κοινού, όπως επιβάλλεται από την Οδηγία-Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ).² Σχετικό έγγραφο (με τίτλο «Ληπτέα Μέτρα Διαβούλευσης»), που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα σας, δεν παρέχει τις πληροφορίες αυτές.³ Η συμμετοχή του κοινού μέσω της δημόσιας διαβούλευσης προϋποθέτει όχι μόνο

¹ ΥΠΕΝ. (2016). 2ος Κύκλος Εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (2016-2021). Δημόσια διαβούλευση για την 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας. Ανάκτηση την 5.12.2016 από: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=922&language=en-US>

² Άρθρο 14 παρ. 1 σημείο α) Οδηγίας 2000/60.

³ ΥΠΕΝ. (2016). Ληπτέα μέτρα διαβούλευσης. Ανάκτηση την 5.12.2016 από:

<http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=B76DHRTWKeY%3d&tabid=922&language=el-GR>

τη χρονική οριοθέτησή της (6μηνη) αλλά και την ένταξή της στο γενικότερο πλαίσιο της σχετικής διαδικασίας αναθεώρησης, η οποία περιλαμβάνει περισσότερα στάδια, ούτως ώστε οι συμμετέχοντες να έχουν επίγνωση των ζητημάτων που θα κριθούν στο παρόν στάδιο της διαδικασίας. Ενόψει των παραπάνω παρατηρήσεων, θα θέλαμε σε κάθε περίπτωση να μας διευκρινίσετε πότε θα τεθούν στην διάθεση του κοινού τα πλήρη προσχέδια, και εάν με τα κείμενα που ήδη έχουν τεθεί σε διαβούλευση σκοπείται η πλήρης ή η μερική αντικατάσταση των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ που βρίσκονται σήμερα σε ισχύ.

Μερικά πρόσθετα ζητήματα που ανακύπτουν είναι τα εξής:

1. Σύμφωνα με τη νομική βάση που επικαλείστε [άρθρο 14(γ) της ΟΠΥ], τα υπό διαβούλευση έγγραφα αποτελούν προσχέδια διαχείρισης των ΛΑΠ της χώρας. Ωστόσο, τα έγγραφα αυτά σε καμία περίπτωση δεν περιέχουν το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο των σχεδίων διαχείρισης ΛΑΠ, και των ενημερώσεων των Σχεδίων αυτών. Ενδεικτικά:
 - i. Σε κανένα προσχέδιο δεν υπάρχουν κατάλογοι των περιπτώσεων «στις οποίες εφαρμόστηκε το άρθρο 4, παραγ. 4, 5, 6, και 7» («εξαιρέσεων»),⁴ ούτε πολύ περισσότερο οι επισκοπήσεις που εκπονήθηκαν βάσει των παραγράφων αυτών.⁵
 - ii. Σε όλα τα υπό διαβούλευση προσχέδια επαναλαμβάνονται αυτολεξεί τα «βασικά» και «συμπληρωματικά» μέτρα των Σχεδίων Διαχείρισης ΛΑΠ της χώρας. Ωστόσο, στις περιπτώσεις αυτές, θα έπρεπε να είχε συμπεριληφθεί «περίληψη των τυχόν μέτρων που είχαν προβλεφθεί στην προηγούμενη έκδοση του Σχεδίου Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού τα οποία δεν εφαρμόστηκαν, και σχετικές διευκρινήσεις».⁶
 - iii. Σε ορισμένα υπό διαβούλευση «προσχέδια», τα πρόσφατα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Υδάτων καταδεικνύουν ότι δεν θα επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου 4 της ΟΠΥ.⁷ Στις περιπτώσεις αυτές, η

⁴ Άρθρο 10 παρ. 2 και Παράρτημα VII(A), σημείο 5 π.δ. 51/2007 (Α' 54).

⁵ Άρθρο 10 παρ. 2 και Παράρτημα VII(B), σημείο 1 π.δ. 51/2007 (Α' 54).

⁶ Άρθρο 10 παρ. 2 και Παράρτημα VII(B), σημείο 3 π.δ. 51/2007 (Α' 54).

⁷ Τελείως ενδεικτικά, στα κείμενα αναθεώρησης του υ.δ. Ηπείρου (EL 05), διαβάζουμε ότι «για το έτος 2014, καταγράφηκαν οι ακόλουθες υπερβάσεις ορίων: - της παραμέτρου Sη σε τρεις σταθμούς ... - της παραμέτρου Μο σε έναν σταθμό παρακολούθησης ... - τις παραμέτρους 4,4', DDT και DDT ολικό σε έναν ... την παράμετρο «Hg και ενώσεις του» σε έναν σταθμό ...». Στο αντίστοιχο κείμενο του υ.δ.

ΕΓΥ οφείλει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε «α) να διερευνώνται τα αίτια της πιθανής αποτυχίας, β) να εξετάζονται οι σχετικές άδειες και λοιπές διοικητικές πράξεις και να αναθεωρούνται εφόσον συντρέχει περίπτωση, γ) να αναθεωρούνται και να προσαρμόζονται τα Προγράμματα Παρακολούθησης εφόσον συντρέχει περίπτωση, και δ) να θεσπίζονται τα πρόσθετα μέτρα που είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν οι εν λόγω στόχοι, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον συντρέχει περίπτωση, της θέσπισης αυστηρότερων περιβαλλοντικών προτύπων...».⁸ Παρόμοια μέτρα δεν συμπεριλαμβάνονται ή έστω εξετάζονται στα υπό διαβούλευση κείμενα.

2. Στην περίπτωση που το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεωρεί ότι τα υπό διαβούλευση έγγραφα αποτελούν σχέδια διαχείρισης ΛΑΠ, τότε θα πρέπει υποχρεωτικά αυτά να συνοδευτούν από Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, όπως ακριβώς συνέβη και με τα πρώτα εγκεκριμένα σχέδια διαχείρισης ΛΑΠ.
3. Σύμφωνα με τον πίνακα που τιτλοφορείται «Αιτίες εφαρμογής εξαιρέσεων», και ο οποίος έχει συμπεριληφθεί στα κείμενα αναθεώρησης όλων των υδατικών διαμερισμάτων, γενική αιτία εξαιρέσεων κατά την Οδηγία είναι οι «πρακτικοί περιορισμοί τεχνικής φύσεως», οι οποίοι αφορούν «περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται υπηρεσιακά-διοικητικά κωλύματα κατά την λειτουργία ή την αδειοδότηση των απαιτούμενων έργων».⁹ Οι περιορισμοί τεχνικής φύσεως δεν έχουν καμία σχέση με «υπηρεσιακά-διοικητικά κωλύματα», και το άρθρο 4 της ΟΠΥ δεν επιτρέπει εξαιρέσεις από τους περιβαλλοντικούς στόχους για παρόμοια «κωλύματα».
4. Στο τέλος του Νοεμβρίου, αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της ΕΓΥ οι «Αναλυτικές μεθοδολογίες για την 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών

Ανατολικής Στερεάς (ΕΛ 07), αναφέρεται ότι καταγράφηκαν 5 υπερβάσεις των ΠΠΠ-ΕΜΣ (ποιοτικά πρότυπα περιβάλλοντος – ετήσια μέση συγκέντρωση), και μία υπέρβαση των ΠΠΠ-ΜΕΣ (ποιοτικά πρότυπα περιβάλλοντος – μέση επιτρεπόμενη συγκέντρωση), για ουσίες όπως το chlorgyrfos και το μολυβδένιο. Ορισμένες από τις ουσίες αυτές είναι προτεραιότητας, και οι Διευθύνσεις Υδάτων θα έπρεπε να είχαν δημοσιεύσει καταλόγους «εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών» σύμφωνα με το άρθρο 5 της κ.υ.α. Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 (Β' 1909). Για όλες αυτές τις υπερβάσεις, θα έπρεπε να είχαν προταθεί βασικά μέτρα, δυνάμει των παραγράφων 12 παρ. 4 γ), θ) ή ια) π.δ. 51/2007 (Α' 54) κατά περίπτωση, και πιθανώς πρόγραμμα κατά της ρύπανσης βάσει του άρθρου 13 του ίδιου π.δ.

⁸ Άρθρο 12 παρ. 6 π.δ. 51/2007 (Α' 54).

⁹ Βλ. το κείμενο αναθεώρησης με τίτλο «Περιβαλλοντικοί Στόχοι και Πρόγραμμα Μέτρων» του υδατικού διαμερίσματος Δυτικής Ελλάδας (σ. 3). Ωστόσο, ο πίνακας αυτός έχει συμπεριληφθεί στα κείμενα αναθεώρησης όλων των υδατικών διαμερισμάτων.

Απορροής Ποταμών της Χώρας».¹⁰ Είναι αμφίβολο αν τα κείμενα αυτά είναι συμβατά είτε με τα «Κατευθυντήρια Έγγραφα» (Guidance documents) είτε με την ίδια την ΟΠΥ, και περιέχουν ασάφειες, αντιφάσεις και αμφίβολες ή ατεκμηριώτες κρίσεις. Παρακαλούμε να θέσετε και τα έγγραφα αυτά στην διαδικασία της διαβούλευσης, έτσι ώστε να υπάρξει η ευκαιρία για λεπτομερή και τεκμηριωμένη κατάθεση απόψεων.

Με εκτίμηση,

Γ. Χασιώτης

Συντονιστής νομικών δράσεων WWF Ελλάς

¹⁰ ΥΠΕΝ. (2016). Αναλυτικές μεθοδολογίες για την 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών της Χώρας. Ανάκτηση την 5.12.2016 από: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=935&language=el-GR>